

Wstęp	9
Rozdział 1	
TENDENCJE W ROZWOJU MIĘDZYNARODOWEGO HANDLU TOWARAMI	11
1. Historia międzynarodowego handlu towarami	11
2. Dynamika handlu międzynarodowego i jego struktura towarowa	14
3. Struktura geograficzna światowego handlu towarami	18
4. Międzynarodowe ceny towarów	21
5. Długofalowe zmiany w międzynarodowej wymianie handlowej towarów ..	24
Rozdział 2	
TENDENCJE W ROZWOJU MIĘDZYNARODOWEGO HANDLU USŁUGAMI	30
1. Rola usług w rozwoju gospodarczym państwa	30
1.1. Udział usług w tworzeniu produktu krajowego brutto i zatrudnieniu ..	30
1.2. Przyczyny wzrostu znaczenia usług w gospodarce	31
1.3. Cechy usług	32
2. Usługi w światowym obrocie w latach 1980–2002	33
2.1. Klasyfikacja handlu usługami według GATS/WTO	33
2.2. Umiejscowienie usług w bilansie płatniczym	35
2.3. Przyczyny dysproporcji między handlem towarami a usługami	37
2.4. Struktura geograficzna międzynarodowego handlu usługami	39
2.5. Struktura rzeczowa międzynarodowego handlu usługami	42
3. Tendencje w procesie liberalizacji obrotu usługami	47
3.1. Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS)	47
3.2. Liberalizacja obrotu usługami we Wspólnocie Europejskiej	49
3.3. Liberalizacja przepływu usług w krajach rozwijających się	52
Rozdział 3	
MIĘDZYNARODOWE PRZEPŁYWY KAPITAŁU	56
1. Pojęcie, formy i skutki przepływu kapitału	56
2. Kredyty jako forma międzynarodowego przepływu kapitału	59
2.1. Krótko- i długoterminowe transfery kredytowe	59
2.2. Przepływy kredytowe w gospodarce światowej	60
3. Zagraniczne inwestycje portfelowe	62
3.1. Inwestycje portfelowe we współczesnej gospodarce światowej	62
3.2. Miejsce Polski w międzynarodowych przepływach portfolio	64

4. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	65
4.1. Struktura przepływu światowych strumieni kapitałowych	65
4.2. Tendencje w rozwoju i charakterystyka inwestycji bezpośrednich w Polsce	68
4.3. Polskie inwestycje za granicą	72

Rozdział 4

ROLA KORPORACJI TRANSNARODOWYCH WE WSPÓŁCZESNEJ

GOSPODARCE ŚWIATOWEJ	76
1. Pojęcie i cechy korporacji transnarodowych	76
2. Znaczenie korporacji transnarodowych w gospodarce światowej	77
3. Międzynarodowe fuzje, przejęcia i alianse strategiczne	82
4. Ekspansja inwestycyjna korporacji transnarodowych w Polsce i jej wpływ na gospodarkę	90

Rozdział 5

MIĘDZYNARODOWE PRZEPŁYWY SIŁY ROBOCZEJ	99
1. Definicje i formy migracji	99
1.1. Definicje migracji	99
1.2. Formy migracji	100
1.3. Przyczyny przepływu siły roboczej	101
1.4. Ekonomiczne i pozaekonomiczne skutki migracji	104
2. Rozmiary, kierunki, tendencje ruchów migracyjnych na świecie	107
3. Przepływ siły roboczej w Polsce	109
3.1. Rozmiary i kierunki migracji w Polsce w latach 1991–2002	109
3.2. Status prawny obywateli polskich zatrudnionych za granicą oraz cudzoziemców w Polsce	115
3.3. Swoboda przepływu pracowników w Unii Europejskiej	116
3.4. Szanse i zagrożenia związane z przepływem siły roboczej w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej	119

Rozdział 6

GŁÓWNE INSTYTUCJE I OŚRODKI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	125
1. Światowa Organizacja Handlu (WTO)	125
2. Stany Zjednoczone	130
3. Japonia	138
4. Unia Europejska	140

Rozdział 7

MIĘDZYNARODOWE RYNKI FINANSOWE	146
1. Rynki walutowe i kapitałowe w gospodarce światowej	146
1.1. Główny rynki finansowe – europejski, amerykański, azjatycki	149
1.2. Rozwój rynku walutowego i kapitałowego w Polsce	152

2. Eurorynki	156
2.1. Eurorynki w gospodarce światowej	156
2.2. Segmenty eurorynku i ich znaczenie dla gospodarki	158
3. Instrumenty pochodne jako innowacje na rynku finansowym	160
3.1. Rynek instrumentów pochodnych na świecie	160
3.2. Rozwój instrumentów pochodnych w Polsce	164

Rozdział 8

ZADŁUŻENIE MIĘDZYNARODOWE	167
1. Rozmiary i struktura zadłużenia międzynarodowego oraz jego konsekwencje dla gospodarki światowej	167
1.1. Geneza i pojęcie zadłużenia międzynarodowego	167
1.2. Przyczyny światowego kryzysu zadłużeniowego	168
1.3. Obsługa długu a gospodarka krajów zadłużonych	170
1.4. Zagrożenia związane z kryzysem zadłużeniowym	172
2. Organizacje finansowe a kryzys zadłużeniowy	173
2.1. Międzynarodowy Fundusz Walutowy a problem zadłużenia	173
2.2. Bank Światowy wobec kryzysu zadłużeniowego	174
3. Propozycje rozwiązania globalnego problemu zadłużenia	174
3.1. Propozycje łagodzenia kryzysu	174
3.2. Konwersja zadłużenia	177
4. Zadłużenie międzynarodowe Polski	178
4.1. Geneza i specyfika polskiego zadłużenia	178
4.2. Porozumienia układowe z Klubem Paryskim	181
4.3. Porozumienia z Klubem Londyńskim	183
4.4. Wpływ zadłużenia na gospodarkę	185
4.5. Zadłużenie międzynarodowe Polski w latach dziewięćdziesiątych ..	187

Rozdział 9

ROLA MIĘDZYNARODOWEGO FUNDUSZU WALUTOWEGO

I BANKU ŚWIATOWEGO WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	190
1. Międzynarodowy Fundusz Walutowy	190
1.1. Cele i funkcje MFW	190
1.2. Struktura MFW	193
1.3. Działalność MFW	197
1.4. Polska w MFW	199
2. Bank Światowy	200
2.1. Cele i funkcje Banku Światowego	200
2.2. Grupa Banku Światowego	203
2.3. Struktura organizacyjna	204
2.4. Działalność Banku Światowego	205
3. Ewolucja systemu z Bretton Woods	206

Rozdział 10

WSPÓŁCZESNE KRYZYSY WALUTOWE	210
1. Pojęcie kryzysu walutowego	210
2. Przyczyny i mechanizm kryzysów walutowych	211
3. Przykłady kryzysów walutowych	212
3.1. Kryzysy walutowe w Ameryce Łacińskiej	212
3.2. Kryzys azjatycki (1997 r.)	220

Rozdział 11

PROCESY INTEGRACYJNE WE WSPÓŁCZESNEJ GOSPODARCE ŚWIATOWEJ ..	233
1. Pojęcie integracji	233
2. Cele integracji	236
3. Warunki rozwoju międzynarodowej integracji	236
4. Formy integracji gospodarczej	237
5. Typy (modele) powiązań integracyjnych	240
6. Współczesne ugrupowania integracyjne	242
6.1. Integracja w Europie	243
6.2. Integracja na kontynencie amerykańskim	248
6.3. Integracja w Azji	251
6.4. Integracja krajów Afryki	253

Rozdział 12

POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ	256
1. Układ Europejski i ocena jego wdrażania	256
2. Polska w drodze do Unii Europejskiej – chronologia najważniejszych zdarzeń	259
3. Okresy przejściowe uzgodnione przez Polskę i Unię Europejską – wybrane obszary	262
4. Koszty i korzyści członkostwa Polski w Unii Europejskiej	272

Rozdział 13

GLOBALIZACJA A ZAGROŻENIA GLOBALNE	279
1. Pojęcie globalizacji i czynniki ją determinujące	279
2. Główne podmioty globalizacji	281
2.1. Państwo	281
2.2. Koncerny międzynarodowe	282
2.3. Instytucje międzynarodowe	283
3. Korzyści dla gospodarek uczestniczących w procesie globalizacji	284
4. Zagrożenia wynikające z procesu globalizacji	287
4.1. Pogłębianie nierównomiernego rozwoju	288
4.2. Kryzysy finansowe	290